

VEILIG, GEZOND EN VITAAAL WERKEN

OPEN TEELTEN 2024

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. De cijfers hebben betrekking op medewerkers in loondienst tenzij anders aangegeven. Als de sector open teelten significant afwijkt van de rest van de sector agrarisch en groen geven we dit aan. Een toelichting op de gebruikte bronnen staat op de laatste pagina.

LEEFTIJD

De gemiddelde leeftijd is de afgelopen vijf jaar licht **toegenomen**, maar lager dan gemiddeld in agrarisch en groen **35,6 jaar** eind 2023

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de categorie **55 jaar en ouder** neemt licht toe in de sector open teelten

Bron: Colland Arbeidsmarkt werknemers ultimo jaar 2023

VERZUIM

VERZUIMPERCENTAGE 2023

Het verzuimpercentage is **4,3%** in 2023

Het verzuimpercentage ligt **onder** het gemiddelde in zowel agrarisch en groen als in Nederland van **5,3%**

Bron: Verzuimcijfers Stigas

VERZUIMFREQUENTIE 2023

In 2023 is de verzuimfrequentie **0,40**

Bron: Verzuimcijfers Stigas

De frequentie in de sector open teelten ligt **onder** het gemiddelde in agrarisch en groen van **0,67**

VERZUIMPERCENTAGE 2023 NAAR DIAGNOSE

46% van het verzuimpercentage, bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**.

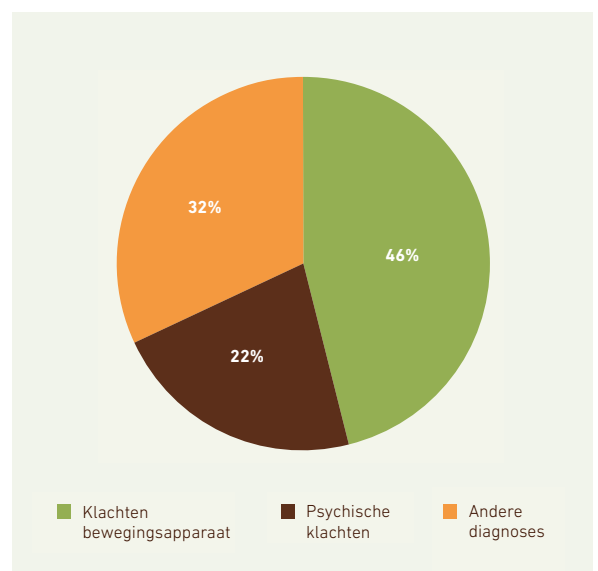
Het aandeel is **hoger** dan de sector agrarisch en groen met **39%**

Bron: Verzuimcijfers Stigas

22% van het verzuimpercentage bestaat uit **psychische klachten**.

Het aandeel is iets **lager** dan in de sector agrarisch en groen van **23%**.

GEZOND EN VEILIG

22% van de werknemers doet vooral lichamelijk werk. *Werknemers tot 26 jaar en praktisch opgeleiden doen dit vaker*

TOP 3 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel - heel veel

Repeterende bewegingen
50%
vooral lichamelijk werk hoger **66%**

Langdurig in dezelfde houding werken
51%
vooral mentaal werk hoger **69%**

Vaak buigen en draaien
34%
vooral lichamelijk werk hoger **81%**
en tot 26 jaar hoger **54%**

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=450)

WERKDRUK

% vaak - altijd

Te veel werk
28%
vooral mentaal werk hoger **32%**

Tijdsdruk
27%
vooral mentaal werk hoger **38%**

% soms - nooit

Invloed op planning
40%
vooral lichamelijk werk hoger **76%**

Invloed op onderbreken werk
40%
vooral lichamelijk werk hoger **61%**

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=450)

VERMOEIDHEID

21%
van de deelnemers is aan het eind van de dag echt op

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=450)

TOP 5 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten
50%
afgelopen jaar, vooral lichamelijk werk hoger **58%**

Nekklachten
33%
afgelopen jaar, vooral mentaal werk hoger **38%**

Schouderklachten
25%
afgelopen jaar

Knieklachten
18%
afgelopen jaar, vooral lichamelijk werk hoger

Arm
18%
afgelopen jaar

Bron: PMO 2014-2023 (n=445)

EMOTIONELE BELASTING

% soms - altijd

Pesten of discriminatie
11%

Confrontatie met zaken die persoonlijk raken
53%, vooral mentaal werk hoger **73%**

Lastige klanten
49%
lager dan gemiddeld **59%**, vooral mentaal werk hoger **73%**

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=302)

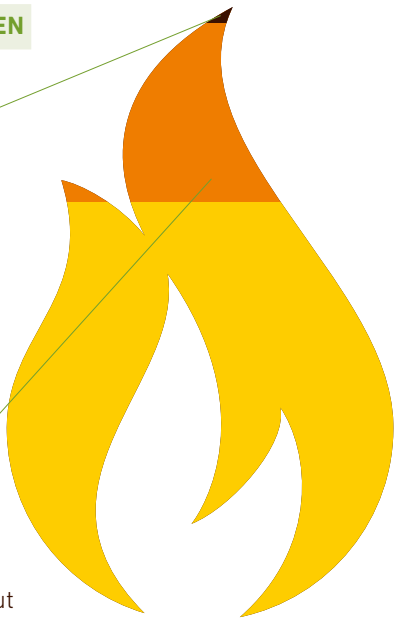
BURN-OUT KLACHTEN

2%

heeft een verhoogde kans om op termijn uit te vallen door een burn-out

25%

heeft wel eens burn-out gerelateerde klachten

Theoretisch opgeleiden scoren hoger op burn-out risico

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=450)

OMGEVINGSFACTOREN...

% last van

Stof:

29%

vooral lichamelijk werk hoger **47%**

Temperatuur:

31%

vooral lichamelijk werk hoger **40%**

Lawaai:

23%

lager dan gemiddeld **31%**, vooral lichamelijk werk hoger **40%**

Trillingen en schokken:

10%

lager dan gemiddeld **22%**, vooral lichamelijk werk hoger **19%**

Bron: PMO 2014-2023 (n=446)

EN GEZONDHEIDSKLACHTEN

29%

heeft minimaal 1 klacht aan de luchtwegen, **9%** hiervan zegt dat klachten verergeren tijdens werk

16%

heeft huidklachten aan de handen, vooral lichamelijk werk hoger **20%**

Bron: PMO 2014-2023 (n=445)

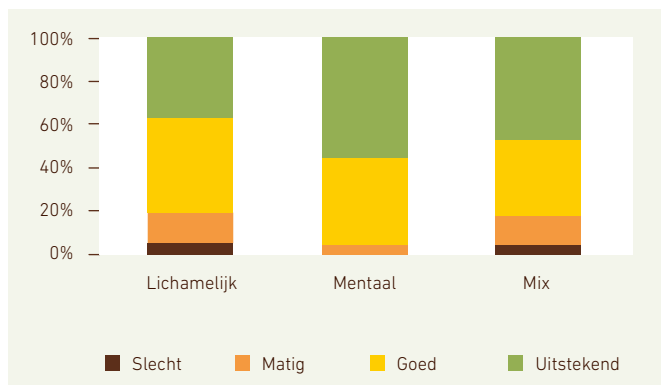
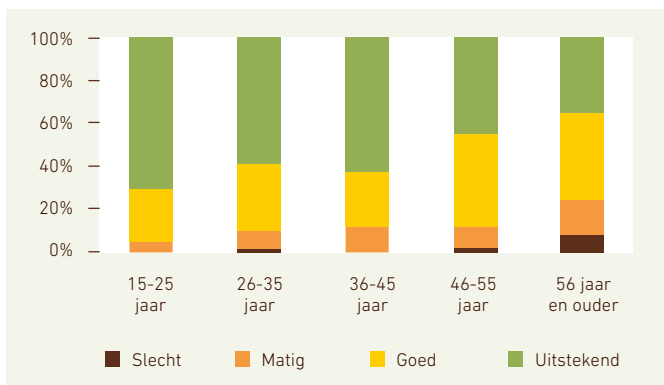
WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

Hoe ouder men is hoe **lager** het werkvermogen. Werknemers met vooral **mentaal werk** hebben een hoger werkvermogen.

Aspecten die met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting
- Een minder goede werk-privé balans

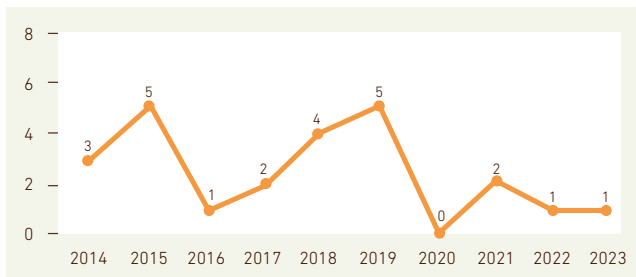

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=450)

DODELIJKE ONGEVALLEN

Over de afgelopen tien jaar waren er **24 dodelijke ongevallen** binnen open teelten.

Bron: Registratie dodelijke ongevallen Stigas 2014-2023*

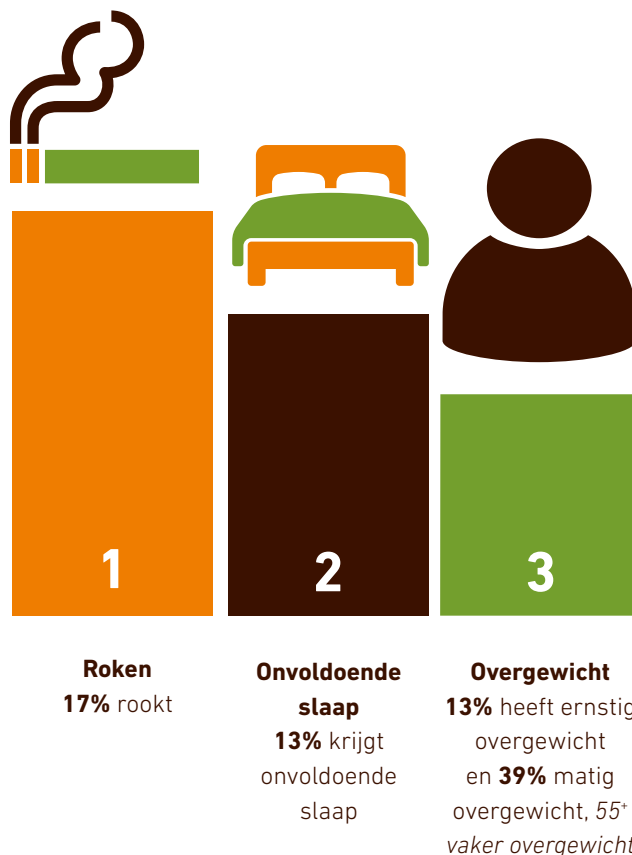
*werknemers, zelfstandigen/ondernemers, gezinsleden en bezoekers

TOP 4

VITAAL EN BETROKKEN

TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=450)

BLIJ MET WERK

96%
heeft werk dat
past

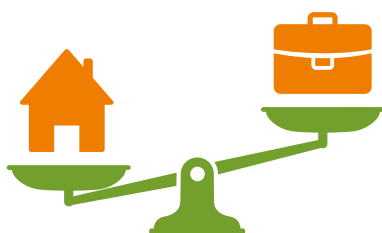
91%
vindt de sfeer goed
op het werk

81%
bevalt het werk goed
vooral mentaal werk
hoger **87%**

Bron: PMO 2014-2023 (n=446)

WERK-PRIVÉ BALANS

86%
ervaart vaak tot altijd een
goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=450)

77%
ontvangt
waardering van de
leidinggevende

57%
geeft aan dat de
leidinggevende
motiveert

64%
ontvangt regelmatig
feedback over
prestaties van de
leidinggevende,

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=368)

IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

Bron: Vitaliteitsscan
2015-2024 (n=450)

56%
geeft aan **niet** voldoende
te kunnen doorstromen
binnen het bedrijf, 55+
hoger **65%**

11%
verwacht het werk niet
zonder aanpassingen de
komende vijf jaar te kunnen
uitvoeren, 55+ hoger **33%**

Bron: PMO 2014-
2023 (n=398)

OPLEIDING/TRAINING

80%
krijgt de
gelegenheid
opleidingen te
volgen

66%
is bekend met de
opleidingsmoge-
lijkheden binnen de
eigen organisatie

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=368)

GESPREK OVER INZETBAARHEID

70%
had het afgelopen
jaar een
functionerings-
gesprek

76%
geeft aan dat
leidinggevende de
ontwikkeling
ondersteunt, 55+ *lager*

Bron: Vitaliteitsscan 2015-2024 (n=368)

PREVENTIE RIE VAN STIGAS

3.303
bedrijven* zijn
gestart met de RIE
van Stigas

*Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas (peildatum april 2024)

40%
van de bedrijven
heeft de RIE
afgerond inclusief
Plan van Aanpak

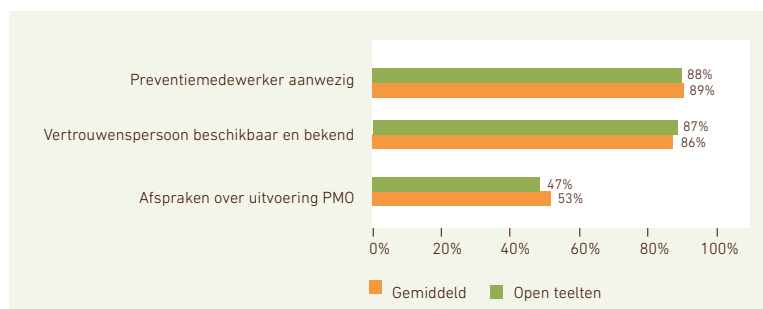

lager dan gemiddeld 43% agrarisch en groen totaal

ARBOBELEID

Preventiemedewerker en vertrouwenspersoon bij
bijna **90%** van de bedrijven geregeld. Bij **53%** van de
bedrijven zijn er geen afspraken over het Preventief
Medisch Onderzoek (PMO) op het moment van
invullen.

Bron: RIE van Stigas (peildatum april 2024), (n>2.400)

Gezonde medewerkers zorgen voor gezonde bedrijven. En gezonde bedrijven maken een gezonde sector. Met een gemotiveerd en gespecialiseerd team, met brede kennis van de agrarische en groene sector, zet Stigas zich in voor een gezonde sector. Als sectorspecialist op het gebied van veiligheid, vitaliteit en het voorkomen van verzuim.

Zorgen voor een **veilige werkomgeving**? [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **vitale medewerkers**? [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **minder verzuim**? [Regel het met Stigas](#)

STIGAS, VOOR EEN GEZONDE SECTOR!

Bekijk ook de factsheets voor de sector agrarisch & groen totaal en voor de sectoren glastuinbouw, groen, grond & infrastructuur, dierhouderij en hoveniers & groenvoorziening.

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: cijfers van Colland Arbeidsmarkt (2023), verzuimcijfers van Stigas (2023), het Preventief Medisch Onderzoek (PMO 2014-2023), de Vitaliteitsscan werknemer (2015-2024), registratie dodelijke ongevallen (2014-2023) en de RIE van Stigas (status april 2024).

- De verzuimcijfers zijn gebaseerd op de bedrijven waarvoor Stigas de verzuimbegeleiding uitvoert, en waarvan het aantal werknemers bekend is. Dit betreffen zowel bedrijven met een verzuimverzekering als eigenrisicodragers. De representativiteit kan per sector verschillen. Bedrijven uit de sector die elders verzekerd of begeleid worden zijn niet meegenomen. Voor een vergelijking met Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS.*
- Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers van het PMO en de Vitaliteitsscan over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betrof geen representatieve steekproef.*
- De cijfers over de RIE betreffen alleen de bedrijven die gebruikmaken van de RIE van Stigas. Bedrijven die gebruiken maken van een andere methodiek zijn hierin niet meegenomen.*

Lees [hier](#) meer over de gebruikte bronnen.

Stigas

Korenmolenlaan 2 | 3447 GG Woerden | 085 044 07 00
info@stigas.nl | www.stigas.nl

Oktober 2024